

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
sfospost@statsforvalteren.no

Vår ref./arkivkode:
24/460-4

Deres ref:
Høringsuttalelse sak 2025/29415

Dato:
7.10.2025

Høringsinnspill til: «Regionale miljøkrav på arealer med poteter og grønnsaker for Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Gran kommune i Innlandet»

Vannområdet Hurdalvassdraget/Vorma (Huvo) ønsker å gi innspill til de regionale miljøkravene for arealer med poteter og grønnsaker. Saken er drøftet i vår faggruppe økologi og i vår faggruppe landbruk. Innspillet er ikke behandlet politisk av vår styringsgruppe, styringsgruppa orienteres i kommende styremøte. Huvo har følgende innspill:

Huvo vil påpeke at summen av tiltak for hver vannforekomst skal være tilstrekkelig til å nå miljømålene satt av Regjeringen i de regionale vannforvaltningsplanene. Miljømålene for vannforekomstene er juridisk forpliktende. Foreliggende forslag synes å være velegnet for tidlig-grønnsaker, men mangelfullt for øvrige grønnsaks- og potetåker. Det antas at Statsforvalteren vil evaluere effektene/ordningen senere for å vurdere behovet for ytterligere innskjerpinger av tiltak, som økt bruk av fangvekster og også tettere kobling til gjødselbrukforskriften. Generelt er omfanget av busker og trær langs vassdragene for lavt i jordbrukslandskapet. Det bør ved enhver anledning stimuleres til å øke dette, for å sikre økologiske funksjoner, utover avrenning av næringsstoffer og plantevernmiddelester og i tillegg bidrag til klimatilpasninger/flomdemping i jordbrukslandskapet. Konkret til høringsforslaget:

- a) Innføringen av miljøkrav også for grønnsaker, poteter mm. er et godt og riktig tiltak, for å forbedre og beskytte vannforekomstene.
- b) Vi støtter intensjonen om mest mulig sammenfallende regler for miljøkrav for korn og miljøkrav for grønnsaker mm.
- c) Vi støtter prinsippet om å legge til grunn erfaringene fra tilsvarende miljøkrav i Telemark og Vestfold.
- d) Vi mener at Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus også bør gjøre som Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, og ta inn i § 4. 1. punkt: «*Det er ikke tillatt å bruke plantevernmidler eller andre metoder som dreper vegetasjon i sonen på 2 meter rundt nedløpskummen.*» Det begrunnes med at flere av plantevernmidlene som brukes er (svært) giftige for vannlevende organismer, med dels store avstandskrav, og at avrenning via kummer og nedløp går direkte ut i vassdragene.
- e) Kravet om at åker skal tilsås med fangvekster kun dersom det høstes før 15. august, mener vi bør vurderes endret til 25. august, med noe utvidelse også for gjennomføringsfristen. Vilåret om at fangveksten skal være godt etablert om høsten vil bidra at funksjonskravet ivaretas, mens tilpassingen til regionale vekstforhold forbedres.
- f) Kravet om at etablering av fangvekster kun skal kunne skje ved direktesåing eller etter lett høstharving støttes ikke. Etter at f.eks. potetene er tatt opp ligger jorda så å si fullstendig udekket. Den er dertil i mange tilfeller godt pakket og sporete etter opptakeren og eventuell annen kjøring.

Postadresse	Telefon	E-post
Vannområdet Hurdalvassdraget/Vorma	47760093	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune		Internett
Teiealleen 31		www.huvo.no
2030 Nannestad		

Disse to forholda medfører at jorda absorberer lite regnvann med stor og rask avrenning til følge, avrenning som gjerne følger spora. Denne manglende absorpsjonsevnen blir ikke borte ved direktesåing eller lett høstharving. Ved pløying eller annen jordløsning før såing av fangvekster løses topplaget opp slik at mer regnvann kan infiltreres i jorda, og spor som kan lede vann fjernes. Etableringen av fangvekstene blir minst like god.

Med hilsen
Thomas Jacobsson/s
Varaordfører, Eidsvoll kommune
Fung. leder av styringsgruppa

Helge B. Pedersen
Daglig leder